

Τα μέτρα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ προδίδουν το μίσος της για τους μικροκαλλιεργητές

Πακέτο ξεκληρίσματος των φτωχομεσαίων αγροτών

Γράφει ο **Νίκος Μανάβης**

Μίσος, πολύ μίσος για τους φτωχομεσαίους αγρότες διακατέχει την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Δεν έχουν απολύτως καμία σημασία τα όσα λένε ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και τα άλλα κυβερνητικά και κομματικά στελέχη για τον αγροτικό κόσμο. Εκείνο που έχει σημασία είναι η πολιτική που υλοποιούν, με τους νόμους που ψηφίζουν, τις υπουργικές αποφάσεις που παίρνουν και τα άλλα διοικητικά μέτρα. Κι αυτά τα μέτρα οδηγούν σε ταχύτατη καταστροφή το σύνολο των φτωχών και μεσαίων αγροτών της χώρας. Γιατί πρόκειται για μέτρα που έρχονται να προστεθούν σε όλα τα μέτρα που είχαν ψηφίσει ή εφαρμόσει οι προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ, με τις συμπληρωματικές δυνάμεις (ΔΗΜΑΡ και ΛΑΟΣ).

Δεν θα σταθούμε στα διάφορα σενάρια που κυκλοφορούν για πλήρη εξοβελισμό από τις αγροτικές επιδοτήσεις των μη κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, δηλαδή όλων εκείνων των παραγωγών που για να συμπληρώσουν το εισόδημα τους αναγκάζονται να εργαστούν ως σερβιτόροι, οικοδόμοι, εργάτες γης, δημοτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι. Ή παράλληλα με το καφενείο, του κουρείο, το παντοπωλείο που διατηρούν στο χωριό είναι ταυτόχρονα και καλλιεργητές μιας μικρής έκτασης ή εκτρέφουν ένα μικρό κοπάδι. Στο άρθρο αυτό θα σταθούμε μόνο στα μέτρα που ήδη έχουν ψηφιστεί και έχουν τεθεί σε εφαρμογή.

Σταθερός στόχος της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για την χώρα μας, εδώ και δύο δεκαετίες ήταν ο δραστικός περιορισμός των φτωχομεσαίων αγροτών. Έχουν ληφθεί δεκάδες μέτρα σε αυτή την κατεύθυνση από την δεκαετία του 1990 και μετά. Όμως μετά την έναρξη εφαρμογής της νέας ΚΑΠ, έγινε φανερό ότι οι μικροί παραγωγοί θα πάψουν να υπάρχουν στο τέλος του 2020.

Το τρίτο μνημόνιο εξειδίκευσε αυτό τον στόχο. Συγκεκριμένα προβλέπει πως υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας είναι να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να γίνουν οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις ανταγωνιστικές. Δηλαδή να παράγουν κέρδη, αφού αυτό είναι το μόνο στοιχείο που για τον καπιταλισμό αποτελεί απόδειξη παραγωγικότητας. Κι όσες αγροτικές εκμεταλλεύσεις δεν είναι ανταγωνιστικές θα πρέπει να πάψουν να υφίστανται.

Η κυβέρνηση, κάλυψε την υποχρέωση που ανέλαβε, ως τώρα, με διατάξεις που πέρασαν τόσο στο ασφαλιστικό - φορολογικό νόμο, όσο και στον πολυνόμο που ψηφίστηκαν εντός του Μαΐου. Οι διατάξεις αυτές επιταχύνουν τον εξοβελισμό των μικρών παραγωγών από την αγροτική παραγωγή. Ενδεικτικό του μίσους που βγάζει η κυβέρνηση κατά των μικρών παραγωγών είναι πως στα μέτρα που θέσπισε δεν προβλέπει εξαιρέσεις ούτε για τους παραγωγούς των μικρών νησιών, όπου οι συνθήκες είναι εντελώς διαφορετικές σε σχέση με την ηπειρωτική Ελλάδα αλλά και τα μεγάλα νησιά (Κρήτη, Ρόδος, Λέσβος κλπ).

Αξίζει να αναφερθεί η σχεδόν μηδενική αντίδραση των κομμάτων τις αντιπολίτευσης όταν ψηφίζονταν οι ρυθμίσεις αυτές.

Τα μέτρα που «καίνε» τους φτωχομεσάιους είναι:

- Δεν έχουν απολύτως καμία πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τα πιστωτικά ιδρύματα. Δεν πρόκειται για μέτρο της σημερινής κυβέρνησης, αλλά για μια πάγια κατάσταση, μετά την παραχώρηση της ΑΤΕ στην Τράπεζα Πειραιώς. Κι επιπλέον δεν πρόκειται να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση για πολλές από τις επόμενες δεκαετίες.

- Το άρθρο 20 του ασφαλιστικού - φορολογικού νόμου, ορίζει ότι όσοι συνταξιούχοι έχουν εισοδήματα από δραστηριότητες που ασφαλίζονται στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, θα υποστούν περικοπή 60% στις συντάξεις.

Η ενσωμάτωση του ΟΓΑ στον ΕΦΚΑ σημαίνει πως το μέτρο θα εφαρμοστεί και για όσους έχουν αγροτικά εισοδήματα και λαμβάνουν αγροτικές επιδοτήσεις. Πρακτικά το μέτρο αυτό οδηγεί εκτός αγροτικής παραγωγής όλους τους συνταξιούχους. Για το θέμα αυτό έχει κατατεθεί στη Βουλή ερώτηση από βουλευτές της Ν.Δ. Η κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν έχει δώσει καμία απάντηση. Άφησε να διαρρέεται ότι το ζήτημα αφορά μόνο όσους θα βγουν στην σύνταξη μετά την ψήφιση του νόμου. Όμως επίσημη απάντηση στο ζήτημα δεν έχει δοθεί ως σήμερα παρότι αποτελεί μόνιμα θέμα συζήτησης σε όλα τα αγροτικά χωριά.

Κατά την άποψη ορισμένων λογιστών με βάση το νομικό πλαίσιο θα εξαιρεθούν από το μέτρο όσοι συνταξιούχοι έχουν ετήσιες αποδοχές χαμηλότερες από τα 300 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη. Όμως ούτε αυτό έχει επιβεβαιωθεί από την κυβέρνηση. Κι επιπλέον όχι μόνο η διάταξη του νόμου είναι σαφέστατη αλλά και το πνεύμα μέσα στο οποίο κινείται η ρύθμιση είναι πολύ ξεκάθαρο «δραστική μείωση των αγροτών τώρα».

Όλα δείχνουν πως οι μικροεπιδοτήσεις που λαμβάνουν πολλοί συνταξιούχοι είτε θα χαθούν, είτε θα αποτελέσουν αφορμή για περικοπή των συντάξεων. Από το ίδιο άρθρο προκύπτει ότι οι παραγωγοί που είναι ασφαλισμένοι ως υπάλληλοι, εργάτες ή ελεύθεροι επαγγελματίες κλπ., με το νέο ασφαλιστικό θα πληρώσουν πρόσθετα ασφάλιστρα στο ΕΦΚΑ για τα αγροτικά εισοδήματα που αποκτούν κάθε χρόνο.

-Το άρθρο 65 του πολυνόμου με τα προαπαιτούμενα που ψηφίστηκε στο τέλος Μάη, ορίζει ως κατά κύριο επάγγελμα αγρότες μόνο εκείνους που έχουν άνω του 50% του εισοδήματος τους από την αγροτική παραγωγή. Αυτό σημαίνει ότι ο μπακάλης, ο κρεοπώλης και ο καφετζής, στα ορεινά χωριά, στα χωριά νησιών όπως η Σκύρος, η Αντίπαρος, η Νάξος και η Λέσβος με μερικές δεκάδες ή εκατοντάδες κατοίκους δεν θα χαρακτηρίζονται αγρότες.

- Οι μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες δεν θα έχουν πρόσβαση στα χρηματοδοτικά προγράμματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τα όσα δήλωσε στη Βουλή ο υπουργός Βαγγέλης Αποστόλου. Ο αποκλεισμός των μη κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, ίσχυε και τα προηγούμενα χρόνια. Ωστόσο στα νησιά κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ήταν όσοι είχαν αγροτικά εισοδήματα σε ποσοστό άνω του 25% επί των συνολικών εισοδημάτων τους. Στην ηπειρωτική Ελλάδα το εισοδηματικό όριο ήταν στο 35%. Με την ρύθμιση που πέρασε η κυβέρνηση το Μάη κατά κύριο επάγγελμα αγρότης είναι όποιος έχει αγροτικά εισοδήματα σε ποσοστό 50% και άνω.

Η ρύθμιση αυτή σημαίνει ότι από τους 725.000 δικαιούχους αγροτικών επιδοτήσεων που είχε η χώρα το 2015, μόνο οι 275.000 θα λάβουν το χαρακτηρισμό του κατά κύριο επάγγελμα αγρότη το τρέχον έτος.

- Όλοι οι μικροί παραγωγοί που έχουν εισοδήματα από άλλες πηγές, θα κληθούν να πληρώσουν αυξημένο ΕΝΦΙΑ για τα αγροτικά ακίνητα και τις στάνες που κατέχουν. Ακόμη κι αν αυτά δεν ηλεκτροδοτούνται.

- Η πρόσθεση των αγροτικών εισοδημάτων στα άλλα εισοδήματα, θα οδηγήσει εκ των πραγμάτων σε αυξημένο ποσοστό φορολόγησης και αυξημένο φόρο για τους φτωχομεσάιους αγρότες.

Φορολόγηση από το πρώτο ευρώ

Μόνο οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες θα επωφεληθούν από το αφορολόγητο που θεσπίστηκε για τους αγρότες. Αυτό προβλέπει ο πολυνόμος με τα προαπαιτούμενα που ψηφίσθηκε στη Βουλή το Μάη. Το αφορολόγητο για τους αγρότες είχε θεσπιστεί με το νόμο 4387 του 2016, δηλαδή μόλις λίγες εβδομάδες νωρίτερα. Στην αρχική ρύθμιση δεν γίνονταν διαχωρισμός στους κατά κύριο και μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

Ωστόσο κυβέρνηση και τρόικα δεν είχαν πει την τελευταία τους λέξη. Στο πολυνόμο με τα προαπαιτούμενα καταργήθηκε το αφορολόγητο για τους μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Οι νέες ρυθμίσεις για το αφορολόγητο των αγροτών θα ισχύσουν για τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν το 2016 και θα δηλωθούν το 2017 στην εφορία. Το αφορολόγητο έχει περιοριστεί, όπως είναι γνωστό, στα 8.636 ευρώ για τους άγαμους φορολογούμενους, στα 8.863 ευρώ για τους φορολογούμενους που έχουν ένα παιδί, στα 9.090 ευρώ για τους φορολογούμενους που έχουν δύο παιδιά και στα 9.545 ευρώ για τους φορολογούμενους που έχουν τρία ή περισσότερα παιδιά.

Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση, εάν ένας φορολογούμενος που διατηρεί καφενείο σε ορεινό χωριό των Ιωαννίνων και παράλληλα είναι κτηνοτρόφος, αποκτήσει φέτος εισόδημα 18.000 ευρώ και το 49% του εισοδήματος προέρχεται από την πώληση γάλακτος και κρέατος, ενώ το υπόλοιπο 51% από την ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, θα φορολογηθεί με τη νέα ενιαία φορολογική κλίμακα και θα κληθεί να καταβάλει φόρο 22% από το πρώτο ευρώ για το σύνολο του εισοδήματός του.

Με το καθεστώς φορολόγησης που ίσχυε πριν την ψήφιση του πολυνόμου, θα πλήρωνε φόρο 13% για το αγροτικό εισόδημα και 26% για το εισόδημα από την ατομική επιχείρηση.

Ο παραγωγός του παραδείγματος μας, χάνει το αφορολόγητο διότι πλέον δεν χαρακτηρίζεται κατά κύριο επάγγελμα αγρότης. Ο ίδιος παραγωγός το 2015, θεωρούνταν κατά κύριο επάγγελμα αγρότης, διότι το εισοδηματικό όριο ήταν στο 35% του συνολικού εισοδήματος του.

Η απώλεια του αφορολόγητου από τους μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες είναι ένα ακόμη πλήγμα για την αγροτική παραγωγή των νησιών του Αιγαίου, αλλά και των ορεινών περιοχών της χώρας. Διότι σε αυτές τις περιοχές, η αγροτική δραστηριότητα συνδυάζεται με άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες προκειμένου οι κάτοικοι τους να αποκομίζουν ικανοποιητικό εισόδημα. Σε απόλυτους αριθμούς το μέτρο πλήττει 450.000 μικρούς παραγωγούς σε όλη την χώρα.